

Personsentrert omsorg, kunnskap og samhandling for opplevelse av matglede hos eldre

v/Wenche Hammer
Avansert klinisk sykepleier

Matgledekorpsset er et samarbeidsprosjekt mellom:

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Leve hele livet
- en kvalitetsreform for eldre

Utviklingscenter for
sykehjem og hjemmetjenester

VIKEN (Akershus)

Utviklingscenter for
sykehjem og hjemmetjenester

VIKEN (Østfold)

Matvalget

Leve hele livet – en reform for større matglede

Hva skal til for å øke matgleden hos beboere ved ditt sykehjem?

- Forankring hos ledelse i sykehjem og kommune
- Plan for ernæringsarbeidet
- Ansvar og roller
- Systematisk ernæringsarbeid
- Personsentrert omsorg
- Samhandling

Ledelse og kvalitetsforbedring

Øverste leder har en viktig rolle i alt forbedringsarbeid:

- Pasienter skal motta trygge og forsvarlige tjenester
- Ansvar, oppgaver og myndighet må forankres og være tydelig

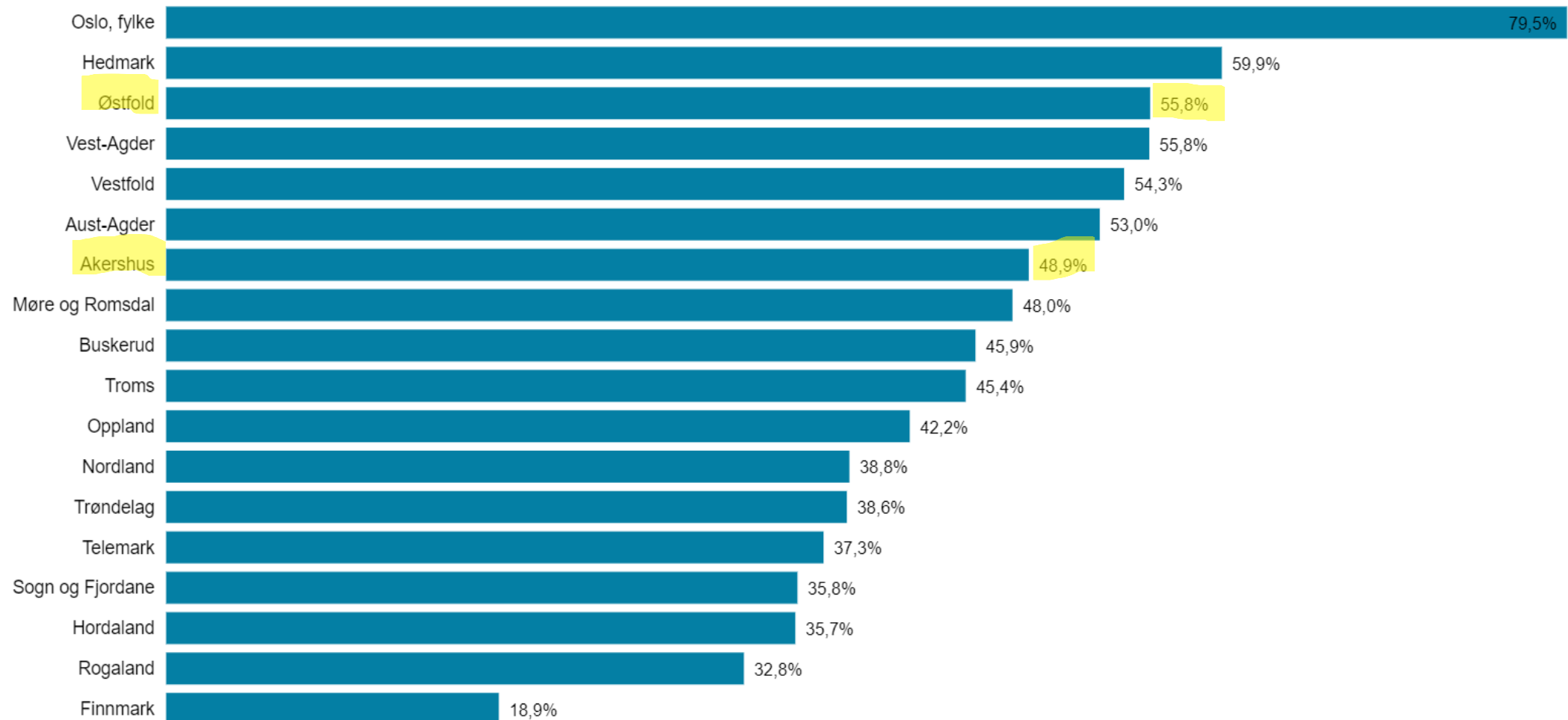

Sist endret 13.6.2017

Rom	Pasient	Sykepleier (pri & sek)	Lege	Innleggelse (dato/klokkeslett)	Hva er viktig for pasienten?	Hva er viktig for pasienten i dag?	Fall	Trykksår	Urinveis- infeksjon
201	O. Nilzen	LMJ/JAV	WZ	27.6 /14:01					
202	K. Østli	ETJ/JSE	KHS	14.6/22:03					
203	P. Thon	ML/KSB	HT	13.6/18:45					
204	K. Jos	JR/VSB	WZ	22.6/01:33					
205	V. Sagen	VSB/JSE	KHS	29.5/10:00					
206	T. Thur	JAV/LMJ	HT	11.6/09:33					
207	H. Ilden	CAV/VSB	HT	24.6/12:55					
208	U. Fjær	JR/ML	WZ	22.6/11:47					
209	P. Molt	TAM/PM	KHS	25.6/19:55					
210	T. Adved	JR/VSB	WZ	27.6/14:55					
211	C. Franz	PM/TAF	KHS	24.6/16:00					
212	B. Bekke	LMJ/JAV	HT	25.6/15:23					
213	K. Seder	ETJ/JSE	WZ	22.6/23:34					
214	M. Arch	ML/KSB	KHS	25.6/14:22					

I dag er det for få som får vurdert sin ernæringsstatus. Det er derfor behov for mer oppmerksomhet, kompetanse og systematikk i mat- og ernæringsoppfølgingen, slik at den enkelte kan få et individuelt tilpasset mat- og ernæringstilbud.

Andel beboere 67 + på langtidsopphold som har fått vurdert ernæringsstatus 2019

Demensplan 2025

Personsentrert omsorg

"HVA ER VIKTIG FOR DEG"?

Livsfortelling

Sykdomshistorie

Kulturell bakgrunn

Involvering

Pårørende

God og riktig mat hele livet

Nasjonal strategi for godt kosthold og ernæring hos eldre i sykehjem og som mottar hjemmetjenester

- Systematisk ernæringsarbeid
- Tilstrekkelig og riktig kompetanse
- Mat- og ernæringsoppfølging som er tilpasset brukernes individuelle behov og ønsker

Faktorer som har betydning for matinntak og ernæringsstatus

- Tygge –svelgvansker
- Smaksforandringer
- Fordøyelsesproblemer
- Smerter/kvalme
- Depresjon
- Angst
- Ensomhet

Vurdering av ernæringsstatus -et sykepleiefaglig ansvar

- Kartlegging og vurdering
- Tverrfaglig samarbeid
- Tiltaksplan
- Dokumentasjon

Tverrfaglig samhandling – breddekompetanse

- Kokk/kjøkkenpersonalet
- Helsefagarbeidere
- Lege
- Ernæringsfysiolog
- Logoped
- Tannlege/tannpleier
- Ergoterapeut eller fysioterapeut

- Pårørende

Hva sier forskningen?

- Manglende fokus på ernæring både blant ledere og helsepersonell
- Kunnskapsnivået er for lavt hos sykepleiere og annet helsepersonell
- Tidspress trekkes også frem som en hindrende faktor for ernæringsarbeidet
- Tydelig ansvar og gode rutiner viktig for ernæringsarbeidet
- Individuell tilnærming via personsentrert omsorg spiller en stor rolle for helsen til personer med demens
- individuelt tilrettelagte måltider og samspising kan være appetittvekkende faktorer som kan forbedre ernæringsstatus.

GOD ERNÆRINGSPRAKSIS

- Ressursdokument

for sårbare og risikoutsatte grupper innen helse- og omsorgstjenester i Østfold (Viken)

Versjon juni/2020

(Kosthåndboken, Helsedirektoratet, 2012)

- Et ressursdokument som omhandler «God ernæringspraksis»
- Dokumentet er basert på aktuelle digitale lenker og gir et utvalg av relevante lenker til retningslinjer, kartlegging og vurdering av ernæringsstatus
- Utarbeidet av programkomiteen for ernæringsnettverket i Østfold juni 2020

https://www.io.kommune.no/f/p1/i98d64aff-eb68-459b-b255-d758b9dfd2fa/ressursdokument_god-ernæringspraksis_usht_indre-ostfold-kommune_publicert-120620.pdf

Kilder

- Helse- og omsorgsdepartementet. (2018). Leve hele livet: en kvalitetsreform for eldre. (Meld. St. 15 2017-2018). Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-15-20172018/id2599850/sec1>
- Regjeringens strategi for godt kosthold og og ernæring hos eldre. https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/ny-ernaringsstrategi2/id2847774/?fbclid=IwAR0MFw-0nAZVeK-jUII_nXdIBAUK_Kiu0MsUnfeO1opGMoTj1JhkNjwaap4
- Eide HD, Halvorsen K, Almendingen K. Barriers to nutritional care for the undernourished hospitalised older people. Journal of Clinical Nursing. 2015;24(5-6): 696-706.
- <https://www.regjeringen.no/contentassets/b3ab825ce67f4d73bd24010e1fc05260/demensplan-2025.pdf>
- www.helsebiblioteket.no/fagprosedyrer/ferdige/hjerneslag-ernaering-i-akutfasen
- Veileder for ledelse og kvalitetsforbedring. <https://lovdata.no/static/ROO/is-2017-2620.pdf>

Kilder

Oppfølging av personer med store og sammensatte behov

<https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/oppfolging-av-personer-med-store-og-sammensatte-behov>

Veileder til forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten

<https://lovdata.no/static/ROO/is-2017-2620.pdf>

Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2016-10-28-1250>

<https://www.helsedirektoratet.no/statistikk/kvalitetsindikatorer/kommunale-helse-og-omsorgstjenester/oppfoelging-av-ernring-hos-beboere-pa-sykehjem>